

ผลกระทบและการฟื้นตัวภาคอุตสาหกรรม และพลังงานท่ามกลางวิกฤต COVID-19

การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาสร้างความเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมเป็นอย่างมาก ตัวอย่างเช่น ธุรกิจต้องหยุดการให้บริการ บริษัทต้องปิดตัวลง โรงงานอุตสาหกรรมหลายแห่งต้องเปลี่ยนไปผลิตเครื่องช่วยหายใจ เครื่องมือและอุปกรณ์การแพทย์ รวมถึงการเกิดขึ้นของกระแสการทำงานจากระยะไกลและสาธารณสุขทางไกล มาดูกันว่าภาคอุตสาหกรรมและพลังงานจะได้รับผลกระทบและมีโอกาสในการฟื้นตัวอย่างไร

Source: Ram Ramasamy - Frost & Sullivan (2020), Mapping the Road to Recovery for the Industrial and Energy Markets Amid COVID-19

การฟื้นตัวภาคอุตสาหกรรมและพลังงาน

ขึ้นอยู่กับปัจจัยขับเคลื่อน 2 ด้าน

อุปสงค์ของตลาดที่เกิดการชะลอตัว (Pent-up Demand)

การจำกัดการเดินทาง ความล่าช้าในการผลิตจากปัญหาห่วงโซ่อุปทาน การบริโภค และความต้องการที่ลดลง เนื่องจากโรงงานอุตสาหกรรมปิดตัว ท้ายที่สุดแล้วเมื่อสถานการณ์คลี่คลาย ความต้องการของตลาดจะกลับมา และการผลิตจะค่อยๆ เริ่มกลับมา

เตรียมรับมือกับความไม่แน่นอนและความผันผวนของอนาคต (Preparation for Uncertainty and Volatility in the Future)

มาตรการช่วยเหลือที่รัฐออกอย่างต่อเนื่องจะเป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญ ประกอบกับภาคเอกชนจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมสำหรับปัญหาโรคระบาดที่อาจเกิดขึ้นอีกในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นการบริหารจัดการเครือข่ายอุปทาน (Supply Network) ให้มีความยืดหยุ่น การเตรียมแผนธุรกิจที่รองรับความเปลี่ยนแปลงรูปแบบต่างๆ การบริหารจัดการวัตถุดิบและสินค้าคงคลังอย่างมีประสิทธิภาพ สิ่งเหล่านี้จะเป็นประเด็นหลักที่ภาคเอกชนต้องหันมาให้ความสนใจ

Source: Ram Ramasamy - Frost & Sullivan (2020), Mapping the Road to Recovery for the Industrial and Energy Markets Amid COVID-19

ผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรม

ผลกระทบต่ำ (Low Impact)

อุตสาหกรรมเครื่องมือแพทย์ อิเล็กทรอนิกส์ และ สารกึ่งตัวนำ (Medical Devices, Electronics and Semiconductors)

อุตสาหกรรมเหล่านี้เป็นองค์ประกอบหลักของการพัฒนาอุตสาหกรรม Hi-Tech และยังนำไปใช้ในอุตสาหกรรมยานยนต์ดิจิทัลด้วย ในช่วงที่ผ่านมา อุตสาหกรรมเหล่านี้ได้พัฒนาโรงงานและสายการผลิตให้เน้นการนำหุ่นยนต์ เครื่องจักร ระบบอัตโนมัติมาใช้เป็นหลัก วิกฤตครั้งนี้จึงส่งผลกระทบต่อไม่มาก

อุตสาหกรรมด้านวิทยาศาสตร์ชีวภาพ (Life Sciences)

ลักษณะเช่นเดียวกับอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งน่าจะมีการเติบโต เนื่องจากมีความต้องการการพัฒนายาที่เพิ่มขึ้น โดยรัฐบาลมีส่วนในการสนับสนุนและเตรียมพร้อมสำหรับการแพร่ระบาดในวงกว้างไป การจะพัฒนายาจำเป็นจะต้องใช้การพัฒนาทางการวิจัยร่วมกับคลินิก (Clinical R&D) และองค์ความรู้ด้านการค้นพบยาใหม่ๆ (Drug Discovery) ซึ่งในอนาคตจะมีความต้องการยาใหม่ๆ ที่เพิ่มมากขึ้น โดยสรุปของอุตสาหกรรมนี้จะมีการเติบโตขึ้นและได้รับผลกระทบน้อยจากวิกฤตครั้งนี้

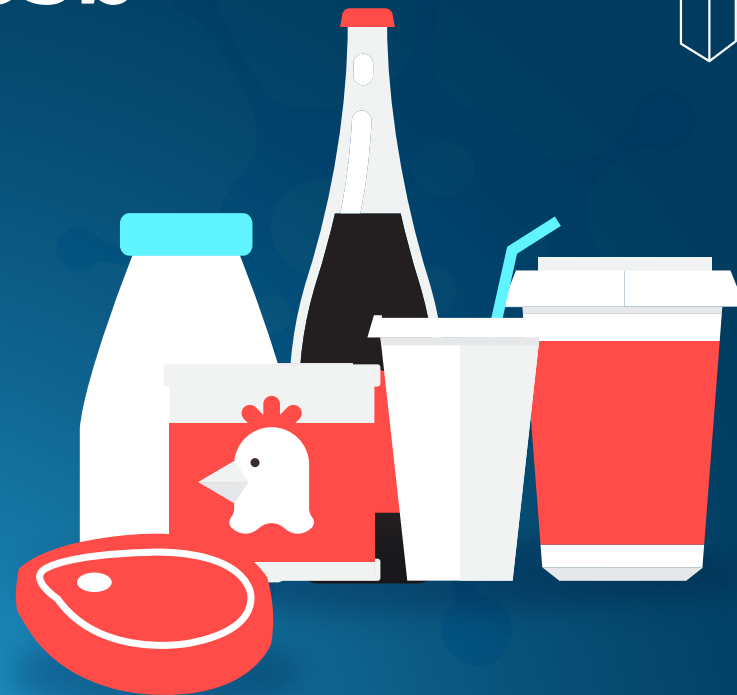
Source: Ram Ramasamy - Frost & Sullivan (2020), Mapping the Road to Recovery for the Industrial and Energy Markets Amid COVID-19

ผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรม

ผลกระทบต่อห่วงปานกลาง (Low-medium Impact)

อุตสาหกรรมอาหารเครื่องดื่มและ บรรจุภัณฑ์สำหรับสินค้า (Food & Beverage, Consumer Packaged Goods)

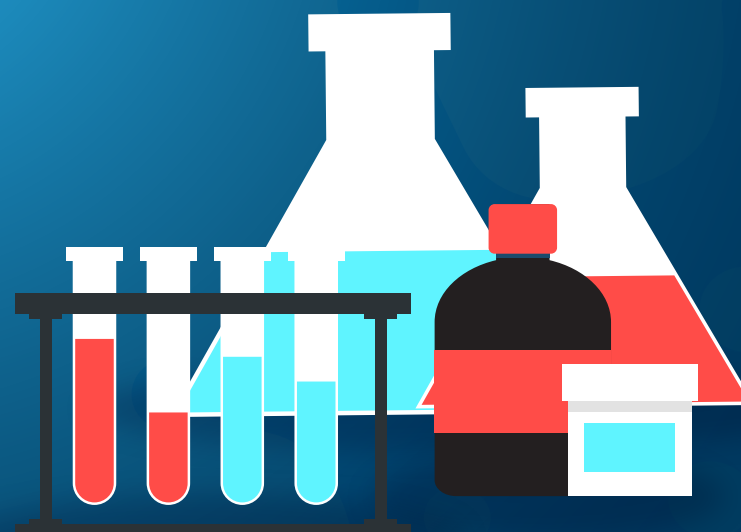
มีแนวโน้มว่าจะมีความต้องการเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเทียบกับความต้องการในสภาวะปกติ ซึ่งส่งผลให้สายการผลิตเติบโต สำหรับบริษัทใดที่มีการลงทุนในเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง เช่น การใช้เครื่องมืออัตโนมัติ ระบบคลังสินค้า หรือการจัดการสินค้าออนไลน์ จะสามารถทำกำไรได้ เพราะสายการผลิตจำเป็นต้องใช้ระบบอัตโนมัติลดจำนวนคนให้น้อยที่สุด แต่อาจมีปัญหาเรื่องการขาดแคลนวัตถุดิบในช่วงวิกฤต

ผลกระทบต่อห่วงปานกลางถึงสูง (Moderate-high Impact)

อุตสาหกรรมเคมี (Chemicals, Bulk, Fertilizers, and Specialty)

เนื่องจากอุตสาหกรรมยานยนต์เป็นผู้ใช้ผลิตภัณฑ์จากอุตสาหกรรมเคมีเป็นหลัก การลดลงในสายการผลิตของอุตสาหกรรมยานยนต์จะส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่ออุตสาหกรรมเคมีในรูปแบบต่างๆ อาทิ การลงทุนจะถดถอย โรงงานหยุดการผลิต การขายสินทรัพย์ของตัวเองเพื่อความอยู่รอดของกิจการ อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมการผลิตอื่นๆ กว่า 96% ยังคงพึ่งพาอุตสาหกรรมเคมี ดังนั้นอุตสาหกรรมเคมีบางด้านจะยังสามารถเติบโตได้ เช่น การใช้ PPE สารฆ่าเชื้อพลาสติกและ สารทำความสะอาดในโรงงานอุตสาหกรรม สำหรับอุตสาหกรรมปุ๋ย เห็นชัดว่ารัฐเริ่มหันมาให้ความสนใจกับความมั่นคงและความปลอดภัยทางอาหาร ซึ่งจะเป็นปัจจัยสนับสนุนอุตสาหกรรมเกษตรในประเทศ

Source: Ram Ramasamy - Frost & Sullivan (2020), Mapping the Road to Recovery for the Industrial and Energy Markets Amid COVID-19

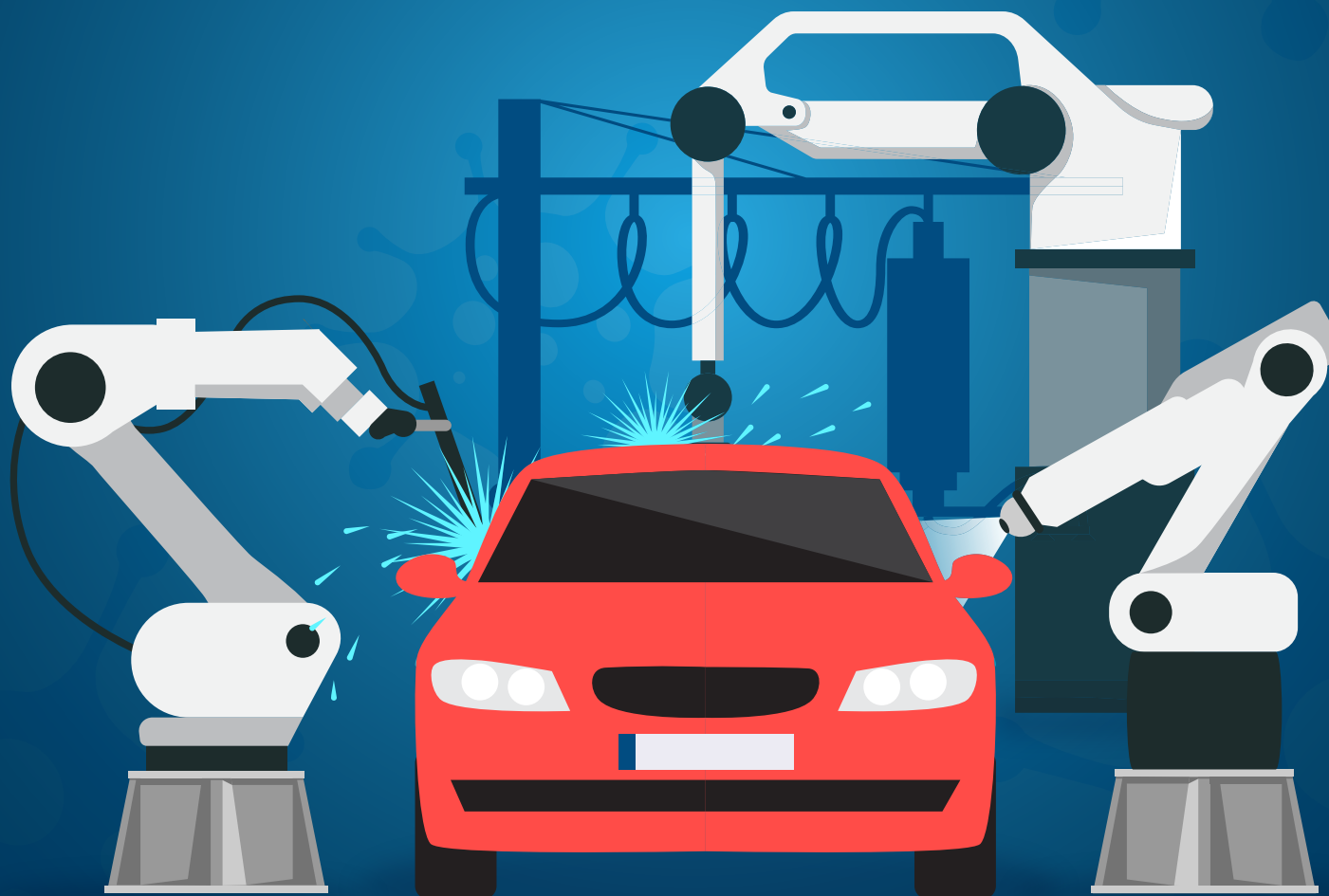
ผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรม

ผลกระทบสูง (High Impact)

อุตสาหกรรมยานยนต์ อากาศยาน และการป้องกันประเทศ (Automobile, Aerospace, and Defense)

เป็นอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดจากวิกฤตการณ์ในครั้งนี้ ตัวอย่างเช่น บริษัท DAIMLER ที่ประกาศยุติการผลิตในยุโรปมากกว่า 2 สัปดาห์ ทำให้ส่งผลกระทบต่อเนื่องถึงการผลิตในอเมริกาที่มีกว่ามากกว่า 56 โรงงาน โดยก่อนเกิดการแพร่ระบาดของโคโรนาไวรัส การผลิตยานยนต์คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 2.9 % ของทั้ง GDP โลก เมื่อเกิดวิกฤตนี้มีการคาดการณ์ว่าจะเหลือลดต่ำกว่า 1.7 % นอกจากนี้ อุตสาหกรรมอากาศยานและการป้องกันประเทศก็ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการประกาศหยุดบินของเครือข่ายสายการบินทั่วโลก

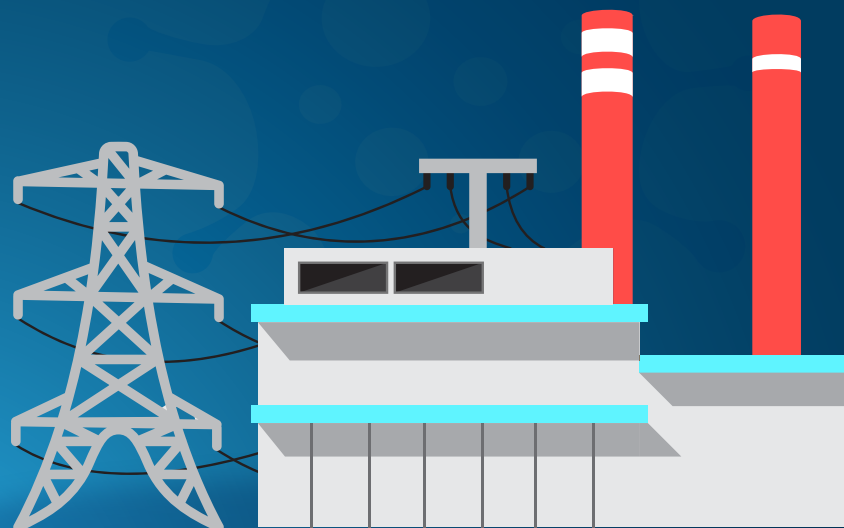
Source: Ram Ramasamy - Frost & Sullivan (2020), Mapping the Road to Recovery for the Industrial and Energy Markets Amid COVID-19

ผลกระทบต่อภาคพลังงาน

ผลกระทบต่ำถึงปานกลาง (Low-medium Impact)

อุตสาหกรรมไฟฟ้าและน้ำประปา (Utilities and Water)

เป็นอุตสาหกรรมที่ไม่ค่อยได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์ในครั้งนี้ อย่างไรก็ตามอาจส่งผลกระทบต่อแผนการลงทุนและการปิดซ่อมบำรุง เพราะการงดกิจกรรมการใช้แรงงานก่อสร้างสำหรับบริษัทและอุตสาหกรรมด้านพลังงานทางเลือก และพลังงานทดแทน (Renewable Energy) ที่กำลังเติบโตอย่างต่อเนื่อง อาจได้รับผลกระทบจากผู้ผลิตฟังอุปทานที่อยู่ในประเทศจีนเป็นส่วนใหญ่ แต่ประเทศจีนเองก็อยู่ในระหว่างการฟื้นตัวกลับมา

ผลกระทบปานกลางถึงสูง (Moderate-high Impact)

อุตสาหกรรมกลั่นน้ำมันและแก๊ส (Oil & Gas Refining)

เราอาจจะคิดว่าการที่น้ำมันราคาถูกลงจะเร่งให้เกิดการกลั่นที่เพิ่มขึ้น แต่เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่จำเป็นต้องใช้แรงงานคนจำนวนมาก จึงต้องมีการชะลอการผลิตลง ในประเทศจีนมีการปิดโรงกลั่นเป็นจำนวนมาก ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ ขณะเดียวกันที่อเมริกาและยุโรปซึ่งลงทุนการกลั่นไปจำนวนมากก็ได้รับผลกระทบเช่นเดียวกัน การลดลงของความต้องการของน้ำมันเป็นผลมาจากการลดการบริโภคของแก๊สปิโตรเลียมต่างๆ ช่วงนี้อาจจะเป็นช่วงวิกฤตของราคาน้ำมัน แต่ในอนาคตเมื่อการแพร่ระบาดได้สิ้นสุดลงแล้ว อุตสาหกรรมจะเติบโตและฟื้นฟูได้เร็วขึ้นในเวลาไม่นาน

Source: Ram Ramasamy - Frost & Sullivan (2020), Mapping the Road to Recovery for the Industrial and Energy Markets Amid COVID-19

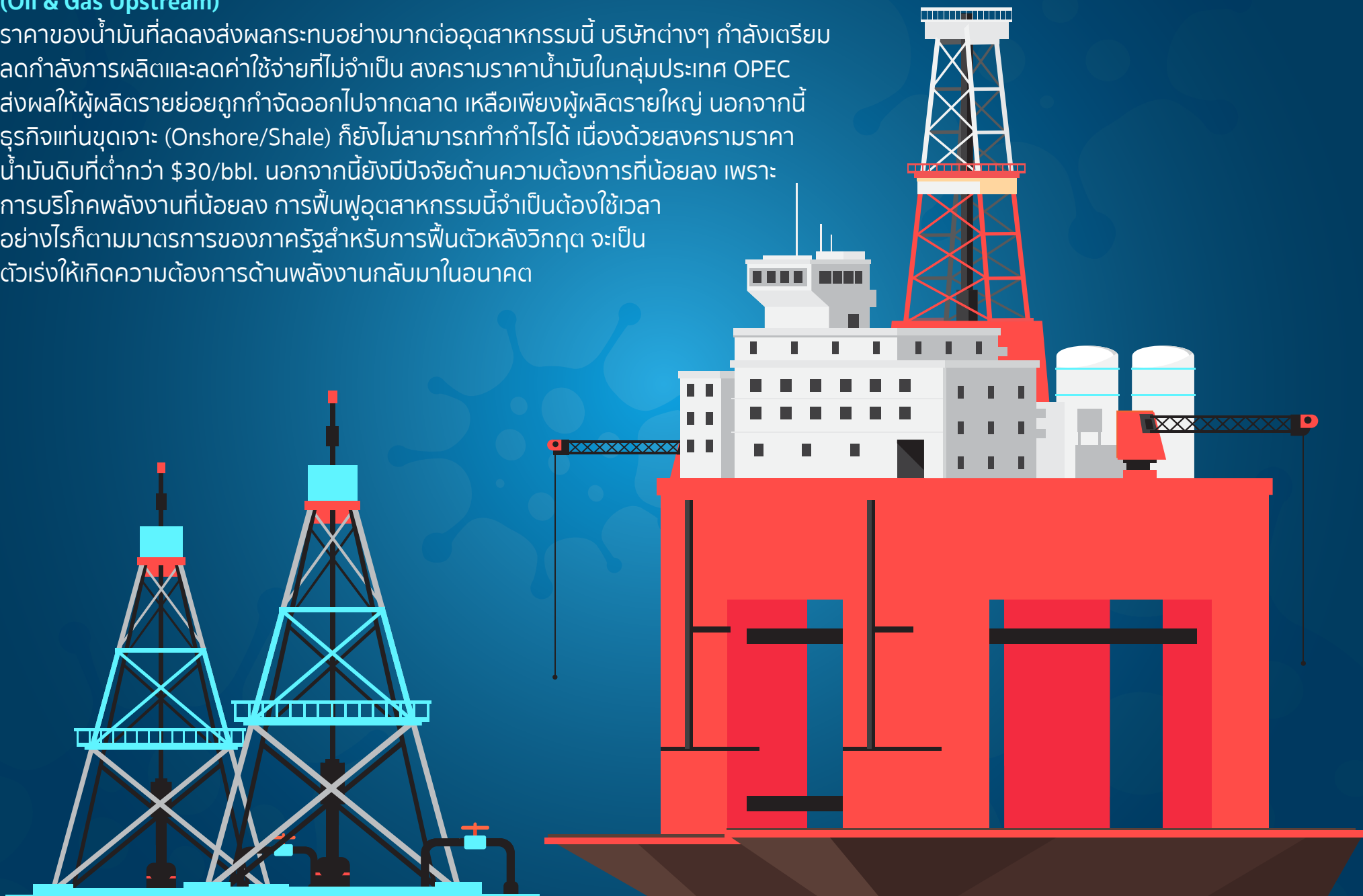
ผลกระทบต่อภาคพลังงาน

ผลกระทบสูง (High Impact)

อุตสาหกรรมต้นน้ำของน้ำมันและแก๊ส (Oil & Gas Upstream)

ราคาของน้ำมันที่ลดลงส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมนี้ บริษัทต่างๆ กำลังเตรียมลดกำลังการผลิตและลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น สงครามราคาน้ำมันในกลุ่มประเทศ OPEC ส่งผลให้ผู้ผลิตรายย่อยถูกกำจัดออกไปจากตลาด เหลือเพียงผู้ผลิตรายใหญ่ นอกจากนี้ธุรกิจแท่นขุดเจาะ (Onshore/Shale) ก็ยังไม่สามารถทำกำไรได้ เนื่องด้วยสงครามราคาน้ำมันดิบที่ต่ำกว่า \$30/bbl. นอกจากนี้ยังมีปัจจัยด้านความต้องการที่น้อยลง เพราะการบริโภคพลังงานที่น้อยลง การฟื้นฟูอุตสาหกรรมนี้จำเป็นต้องใช้เวลา อย่างไรก็ตามมาตรการของภาครัฐสำหรับการฟื้นตัวหลังวิกฤต จะเป็นตัวเร่งให้เกิดความต้องการด้านพลังงานกลับมาในอนาคต

Source: Ram Ramasamy - Frost & Sullivan (2020), Mapping the Road to Recovery for the Industrial and Energy Markets Amid COVID-19